

(המשך מעמוד 49)
במשך תקופה מסוימת עד שהיה לנו
מספיק כסף לכרטיס ואז נסענו.

מכירות

בפאריס

הגענו למרכז בפאריס. זה היה לפני ארבע שנים, היינו בנות 16, ופאריס והבית היפה שבו שכן המרכז עשו עלינו רושם גדול. שיכנו אותנו בחדרים יפים עם ריהוט מודרני. היינו ארבע בנות בחדר — אני, חיה ועוד שתי צרפתייה.

בתחלה קיבלו אותנו מאוד יפה. בבוקר קמנו מוקדם, התקלחנו — זה נהק, צריך להיטהר מהלילה — אחר־כך היה אקט שירה ואחרי זה לימדו אותנו תורת קריש. זה יתר דיירי הבית יצאו למכור ספרים ותקליטים, וזוהי האני למדנו עד הצהריים. בשעה 12 מקבלים את הארוחה העיקרית של היום, ובה שפע של מאכלים צימוניים טעימים. אחרי הצהריים נחים בחדרים וקוראים בסיפורי הקודש. אחרי מנחת ה' צהריים שוב לימדו אותנו, בערב עוד ארוחה קלה וטקס לפני השינה.

כך זה נמשך בערך שישה שבועות. עד שבוקר אחד אמרו לנו: "ספגתן את ה' ותורה, עכשיו עליכן לצאת ולהטיף אותה ולהתמודד עם הרחוב". נתנו לי המישים ותקליטים עם מוסיקת סוּם אבל מילים של תפילות. לחיה נתנו אותו מיספר של ספרי קודש ושלחו אותנו למכור אותם ברחובות פאריס.

זה לא היה בדיוק למכור, הצורה היתה יותר של תפיסת העוברים ושבים ונסיון לשכנע אותם לקבל תקליט ולתרום סכום כסף. לא הסכמנו למכור תקליט בפחות מ־50 פרנק, והרוב נתנו מאה פרנק ור אפילו מאתיים. הכל היה תלוי בכוסר השיכנוע של המוכר.

בתחלה לא כל־כך הלך לנו, כי לא ידענו טוב את השפה. אבל גם מי שידע את השפה קשה לו מאוד להתמודד עם הצרפתים הקשוחים. שלא פעם ענו עלינו תיגו בצעקות ובקללות. בכל זאת, אחרי תקופה מסוימת הגענו למכירה של שבעים עד מאה תקליטים ביום, במחיר של כ־100 פרנק לאחד.

הוד קדושה

מברוקלין

השתדלתי למכור כמה שיותר, כי מהר מאוד הבנתי שהמעמד שלי בין הדבקים בצרפת נמדד לפי כמות התקליטים שאני מסוגלת למכור. במרכז היו כמאה בנים ובנות, שכולם עסקו במכירת ספרים ותקליטים, כך שהפדיון היומי של המרכז בפאריס היה כ־100 אלף פרנק ליום. המון עוד מרובים כאלה במרסיי, בליון, בטור ובערים אחרות.

זהו סכום עתק, כי הוצאות הקיום שלנו היו מינימליות — אוכל פשוט, לבוש פשוט ורק הדברים הכרחיים. בלי הוצאות ל־בילוי, קולנוע, טלויזיה או רדיו. היו לנו דק טייפ עם קסמות, שהשיעור מנגינות של המילים של כתבי־הקודש או הרצאות של הגורו.

אחרי הורדת הוצאות הקיום של המר־כו בפאריס, העבירו את הכסף בנסאף למרכז התנועה בצרפת, הנמצא בטירת אובלט בעמק הלוואר. שם גם יושב יושבי ראש התנועה באירופה הנקרא "הוד קדו־שתו רב החסד, סרילה בהגואן גוסטאמי מהרג'ה" המכונה בכפי המאמינים "גורו די־בי". האמת היא שהוד קדושתו הוא בחור יהודי בן 35 מברוקלין. הוא בחור מבריק וממולה ובעל אישיות מרשימה. כשראינו שאני לא מסתדרת עם הדבקות הצרפתיות הקשוחות בפאריס, שדרשו ממני יותר ויותר פדיון, ביקשתי העברה. שלחו אותי לטירת אובלט והמקום ממש המם אותי. זאת טירה מקסימה בעלת כמה קומות. הקומה התחתונה של הטירה שימשה למגורים ואילו הקומות העליונות הן חויטה של הגורו די־בי.

קומה שלמה נספח מחשבים שחישובו את המאזנים הכספיים של התנועה בכל אירופה. התנועה יש גם הוצאות ספרים משלה ב־ברמניה ובארצות־הברית. בקומה אחרת ישבו מתרגמים שתירגמו ספרים מהודית ל־30 שפות, ביניהן גם עברית.

כל המיפעל הזה מרכזו בידי גורו די־בי, שתואר גם גאון פיננסי. בתוך האדרי שמת אסף אצלו הוא קונה קרקעות בכל רחבי אירופה, ומה שנשאר, ונשאר הרבה, הוא מוגבל בבורסה ומשקיע באגפים טובים. הוא תפקידו של גורו די־בי הוא לשמור על קשר אישי וקשר מיכתבים עם הדבקים,

בשדה שליך החווה בקריית־חרושת עובד אחד ה"דבקים" הישראליים. חברי הכח, בנים ובנות, עוסקים בעבודות שדה, ביטול ותפילה. למתחל מן הצד נראה כי רוב הזמן אין אנשי הכח עושים דבר, אלא מעבירים את הזמן רק בתפילה.

וזה לא פשוט אם ניקח בחשבון שמספר הדבקים באירופה בלבד מגיע אלפיים. פעם בשנה, ביום־ההולדת של גורו די־בי מתקיים בטירה פסטיבל ובו נערכים טקס סיום של קבלת דבקים חדשים. בטקס זה מוענקים שמות הודיים במקום השמות הקודמים, ובכך מתקבלים רשמית לכח.

נדידה באירופה

וחזרה הביתה

הגעתי לטירה באביב, ועבדתי יחד עם חיה, שהועברה איתי. במשך חקלאי ליד הטירה. ביולי נערך הפסטיבל הגדול. על רחבת הטירה התאספו אלפי מאמינים מכל אירופה. הטקסים מתחילים ב־4 בבוקר בטירה. תפילות ונאומים של הגורו. בערב מתקיים טקס קורבן־האש. מדליקים מדורה ענקית, מביאים עשרות קילוגרמים של פירות וזרקים אותם לתוך האש. תוך כדי שירה ותפילה. לאור ה'

רציתי להמשיך כך, אבל המנהיגים של התנועה שמרו לכ שהיה ואני קשורות מאוד והחליטו להפריד בינינו. העבירו אותי

הרי קרישנה - מה זה?

הרה קרישנה, או בשמה הרשמי, "התנועה הבינלאומית להודעת קריש נח" הוקמה במערב ב־1966 על־ידי באקטיוודאנטה סוואמי פראבופאדה. מטרתה להפיץ את הנורה ואת שיר ה"מאנטרה" ("תפילה") שאותו קבע החווי סרי צייטניה בשלהי המאה ה־15: "הרה קרישנה / הרה קרישנה / קרישנה קרישנה / הרה רמה / הרה רמה / רמה רמה / הרה רמה."

התנועה שואבת את מקורותיה מכתבי ה"ווד" ("הספרים הקדושים") ומן המסורת ההינדית. היא מפיצה את האמונה בקרישנה, אחד האלים במסורת החינדיית, ומטיפה לטעגנות: יש להימנע מזמן מן החי, מאל־כוהול, מסמים, מיחסי מין מחוץ למיסגרת הנישואין וממישחקי־מזל. על חברי התנועה לוותר על רכושם, לחיות בעוני ובצימצום ולהישמע לחלוטין למנהיגים, תוך ויתור על רצונותיהם האישיים. הם מתפרנסים בעיקר ממכירת ספרים ותקליטים, ומורסים את כל כספם לתנועה. בבעלות כת הרה קרישנה נכסי דלא־יניו ברחבי העולם.

לחווה בהולנד. זאת היתה חווה עניקת והתגוררו בה עשרות משפחות עם ילדים. היה להם שם בית־ספר שבו לימדו מורות מן הכח. בתי־הספר האלה פועלים באיזור הממשלות.

גרתי במגורי הרווקות ועבדתי בבית־ילדים. אחרי זמן מסוים העבירו אותי גם משם למרכז אחר באיטליה. זאת היתה שוב טירה מקסימה, ליד פירנצה, אבל לא נשארתי שם זמן ממושך, ועברתי שוב לחווה אחרת, באיטליה. גם שם עבדתי עם ילדים, עד שהתחלתי לסכול מאוד משבר שקיבלתי עוד בזמן שסוכתי תקליטים בפאריס. העבירו אותי לטיפול ברומא אבל לא הרגשתי שם נוח וביקשתי שיחזירו אותי לישראל.

"גיליתי את העולם מחדש"

במשך כל הזמן שבו הייתי באירופה השתדלתי להתעלם מהגעגועים למיש־פחה, לארץ, לשפה ולחברים. מרגע כניסתי לתנועה השתדלו להרחיק אותי מהמיש־פחה ומהידידים. הורי קיבלו זאת קשה מאוד אבל לא גילו התנגדות מעשית. הם רק היו עצובים. הורים אחרים ניסו להוציא את הילדים שלהם בכוח מן המרכז, אפילו בעזרת המיטרה, אך הרוב נכשלו. הורי הבינו שהמילחמה אבודה והם השלימו עם המצב. למרות נדודי הרבים הצליח אחי לשמור איתי על קשר מיכתבים, וכאשר חזרתי ארצה ועברתי את ניתוח השבר, הוא ביקר אצלי כמעט כל יום בבית־החולים, ואחר־כך בדירה השכורה של ה'תנועה ברחוב ארלוזורוב. בדירה הזאת התגוררתי יחד עם חיה, שגם היא חזרה בינתיים, ועם זוג נשוי.

כשהתחלתי להחלים, גיליתי את העולם מחדש. היה לי יותר ויותר קשה להסתדר עם האיטורים שהתנועה הטילה עלי, הת־חלתי להתגעגע לאוכל הטוב של האמא בבית, למוסיקה רגילה, לריקודים ולביי־ליים.

אבל לא העזתי עדיין להכיר ברגשותי, כי בתוך התנועה רגשות אלה הם סימן לחולשה. לאחי, שהיה קרוב אלי, גיליתי לאט־לאט את מוחשבותי. גם אמי התחילה לבוא ולטפל בי אחרי הניתוח, ואחרי שהחלמתי התחלתי לבקר בבית יותר ויותר.

הונג הנשוי ניסה להשפיע עלי שאמציע בביקורים אלה, כי לדיבריהם זה משפיע עלי לא טוב. הם טענו שהפיתויים שם גדולים מדי, ופחדו שאשבר. אבל אני כבר השתגיתי. פתאום התביישתי לצאת לכארי, ולשיר ולמכור עוגות ופרחים ב־רחובות תל־אביב. בפעמים המעטות שבהן יצאתי, רעיתי מפחד שמא אחד מחברותי לכיחה תראה אותי. כעבור זמן מה נש־ארתי בבית ועסקתי בתרגום ספרים מאנ־גלית לעברית.

הדבר שהביא אותי להחליט סופית לחזור הביתה, היתה מריבה שהיתה לי עם האישה של הבני זוג. היא היתה צעירה בת 22, שנישאה לבעלה במיסגרת התנועה בגיל 15, ולא הצליחה ללדת ילדים. היא הת־חילה לחשוד שברקמים קשרים ביני לבין בעלה ובאחד הפעמים ערכה שצנה של קינאה די מכווערת. לא היה שום סוד לחשדותיה. למרות שהייתי כבר בת 18, בכל הקשור לגברים הייתי תמימה כמו תינוקת. הרגשתי מושפלת ונעלבת על לא עוול בכפי, ארוחי את המזודה וחזרתי הביתה.

"אני מאוד מרוצה"

בתחלה היה לי קשה לעמוד מול הורי, למרות שהם גילו הבנה. אחותי הבכירה נסעה לחוץ־לארץ והשאירה לי את הדירה. גרתי שם במשך כמה חוד־שים, והתחלתי לעבוד בחנות תכשיטים. אחי ביקר אצלי יום־יום.

בעצם הייתי תלויה לגמרי באחי. הוא הדרין אותי בשובי לחיים הגיליים. התיי־עצתי איתו בכל. ביקרתי גם הרבה אצל אמא ואבא, אבל עדיין לא הייתי מסוגלת לגור איתם. ציר־הגיוס שלי נדחה לחצי שנה, והחלטתי ללכת לכמה חודשים ל־קיבוץ. נשארתי שם עד מועד גיוסי לצבא. לפני שנה התגייסתי לחיל־הקשר ואני מאוד מרוצה. אני לא מצטערת על מה שעבר עלי. למדתי מהגיוסין היה לפחות דבר אחד — שאה זה אני לא רוצה. אני לא רוצה לאבד את הזהות שלי. אני לא רוצה לחיות חיים זרים לאישיות שלי. אני יודעת היום שא־אפשר לברוח מקשיים יש להתמודד איתם, ובקרוב המישפחה,